

Khi cậu bé quàng khăn đỏ thối sáo...

Thị trường Barack Obama không gây thất vọng cho những ai chuyên ho.

Đến hành cách mạng, ông tiên t báo đ ng n c M v nguy c kh ng ho ng n u không áp đ ng các ch ng trình c i t xã h i c a ông. Nh thu t hùng bi n ông thành công m mẫn vì đã gây h t ho ng trong th tr ng khi thiên h hi u ra n i dung các ch ng trình y. Hôm Th Hai, ch s K ngh Dow Jones đã tu t đ i đi m tâm lý là 7.000, m t 300 đ i m trong n i m t ngày, và tr v tr giá c a tháng Năm năm 1997. Ch s S&P thì đ ng đáy c a năm 1996.

Bao nhiêu t n l i trong giai đ o n th tr ng đ c giá t 2002 đ n 2007 đã tiêu vong. Tài s n thu l m đ c th i c phi u dot-com lên giá t g n hai ch c năm tr c nay đã m t m t t ng l n. Báo chí loan tin là t đ nh cao c a tháng 10 năm 2007, th tr ng ch ng khoán M đã m t n a giá, 50%, ch thua m c th t thoát 89,2% trong th i T ng kh ng ho ng 1929-1933.

Nhìn cách khác, nh c u bé quàng khăn đỏ, Obama đã nhu m đ th tr ng và gieo thêm ho n n n cho kinh t .

Đã đ n lúc nh u ng i ân h n vì lá phi u ngày b n tháng 11 năm ngoái.

Xin hãy ki m đ i m l i...

T khi Barack Obama tuyên th nh m ch c vào ngày 20 tháng Giêng, th tr ng ch ng khoán Hoa K đã m t giá n ng. N u l y ch s Willshire 5000 - có giá tr tiêu bi u h n ch s S&P 500 ch có 500 doanh nghi p, hay ch s K ngh Dow Jones quen bi t, g m ba ch c đ i gia kinh doanh - thì c phi u M đã s t giá 30%.

Đi n gi i cho đ hi u: gi i đ u t v a m t ba ngàn t đô la sau khi đ c m t ông T ng th ng vĩ đ i. Mà gi i đ u t y không ch là tài phi t Wall Street hay t phú t trong các ngôi nhà ch c tri u.

H n phân n a dân M - 100 tri u ng i i t u i tr ng thành - là thành ph n có t n đ u t . Các tr ng m c h u li m lo i 401(k), các qu h t mutual funds, hay các ch ng trình tín đ ng cho sinh viên cũng đ c đ u t đ sinh l i h u tr ti n cho thân ch - k c ng i s v h u sau này. Bâ gi , nh ng thành ph n y v a m t ba ngàn t đô la trong b n tháng.

Khi nói th tr ng s t giá t i m c th p nh t k t 1997 thì đ i u y cũng có nghĩa là công lao ch t b p đ đ u t c a nh u ng i trong g n 12 năm qua đã thành công c c. Khi b m t v n nh v y, thì vi c đ u t và chi tiêu c a m i ng i t nhiên càng gi m và sinh ho t kinh t càng co c m. Cho nên không ch có m t thi u s tài phi t mà m i ng i bình th ng khác đ u b nh h ng trong v đ s n c phi u.

Đ y là "hi u ng Obama" làm gi i đ u t b ch y.

Tr c khi hi u ra hi u ng đó thì hãy tr v ngày nh m ch c c a ông, 20 tháng Giêng.

Có ng i cho r ng Obama đã khôn ngoan ch n ngày 20 tháng Giêng đ nh m ch c! Khôn ngoan vì đ y là m t ngày sau l t ng ni m m c s Martin Luther King Jr. Nh m ch c vào ngày đó là m t nh c nh tuy t v i v m t b c vĩ nhân da đen đã b ám sát vào năm 1968.

Lý lu n y sai l c ít nh t t hai khía c nh!

Th nh t là chuy n x a: Mừng hai tháng Giêng năm 1983, t i V n H ng c a toà B ch Cung,

T ng th ng Ronald Reagan long tr ng ban hành đ o lu t vinh danh M c s King b ng m t ngày ngh l c a toàn qu c. L n đ u tiên n c M t ch c l vinh danh là hôm 20 tháng Giêng năm 1986, đó là "Martin Luther King, Jr. Day." Sau đ y, năm 1992, T ng th ng George H. Bush (ông Bush cha) m i quy t đ nh ch n ngày Th Hai th ba (third Monday) c a tháng Giêng hàng năm là ngày Martin Luther King, g n v i sinh nh t c a v m c s là 15 tháng Giêng.

T đ y, ta m i th y t t c 50 ti u bang Hoa K cùng vinh danh Martin Luther King l n đ u tiên vào ngày 17 tháng Giêng, năm 2000. Ngày Th Hai th ba c a tháng Giêng. Nói l i cho g n và rõ: ngày ông Obama nh m ch c là 20 tháng Giêng ng u nhiên g n v i ngày Martin Luther King. Mà Obama không ph i là ng i "ch n" ngày đó!

Đây là khía c nh th hai.

Hi n pháp Hoa K có Tu chính án 20, đ c phê chu n ngày 23 tháng Giêng năm 1933, đ n đ nh chi ti t v th i h n nh m ch c c a các viên ch c liên bang t T ng th ng tr xu ng.

Trong kho n 1, Tu chính án ghi rõ: "nhi m k c a T ng th ng và Phó T ng th ng ch m d t vào (12 gi) tr a ngày th 20 c a tháng Giêng và nhi m k c a các Ngh sĩ và Dân bi u ch m d t vào tr a (noon) ngày th ba c a Tháng Giêng (3rd day of January) và nhi m k c a nh ng ng i k nhi m b t đ u t lúc đó."

Chi ti t s đ ng y cho th y Barack Obama ch có th tuyên th vào ngày 20 tháng Giêng năm nay - và th c t còn tr m i phút sau h n k 12 gi tr a! B o r ng Obama có th ch n ngày này là m c "h i ch ng Obamê". B Obama mê ho c - Obamania.

N u t ng Obama có th đi đ c trên n c và ch n c ngày nh m ch c c a mình thì cũng đ ng quên r ng ngày y là m t bi n c tr ng đ i b n năm m i có m t l n và liên h đ n t t c gu ng máy công quy n c a M trên toàn c u l n h th ng an ninh t i th đô. M i đ c c hôm mừng b n tháng 11 thì làm sao Obama có th quy t đ nh th i đi m tuyên th vào hai tháng sau đ g i nh đ n m c s King? Mà n u ch n đ c thì sao Obama không ch n đúng ngày Martin Luther King... cho đ p?

Vì Hi n pháp và lu t l Hoa K không quy đ nh s ho ng ti u y. M t tri u ch ng c a "h i ch ng Obamê" là b nh tôn sùng lãnh t .

Bây gi sang chuy n Wall Street và Main Street.

Wall Street là khu v c kinh doanh tài chánh n m t i thành ph New York và tr thành bi u t ng c a th l c t b n M . Nh ng, ra kh i trung tâm y, Hoa K còn có c tri u th tr n hay t nh l có m t con đ ng g i là Main street, con đ ng chính t khi thành ph này thành hình vào m t thu xa x a.

Trong n n văn hoá ph thông c a Hoa K , Main Street tr thành tiêu bi u cho đ i s ng th ng nh t c a qu n chúng, ho c nh ng giá tr truy n th ng c a n c M thâm sâu, ng i c v i Wall Street là tiêu bi u c a tài phi t hay các t h p tài chánh.

N a th k tr c, đ ng C ng Hoà còn phân bi t Wall Street là c a thành ph n phóng túng v xã h i (social liberal) khác v i Main Street là thành ph n sùng chu ng k c ng truy n th ng.

Trong cu c tranh c T ng th ng v a qua, các t phú và đ i t h p c a Wall Street đã ng h qu tranh c c a Ngh sĩ Obama nhi u g p b i so v i Ngh sĩ John McCain. Ng c l i, McCain ch còn trông mong vào thành ph n c c y vai b a hay ti u doanh nhà qu t i Main Street. Cho nên, lý lu n r ng đ ng C ng Hoà c a tài phi t và đ ng Dân Ch là c a dân nghèo là lý lu n c a c m quan, mà thi u c s .

Và vi t r ng Wall Street cùng Main Street là bi u t ng c a t b n, c a Th tr ng Tài chánh và Ngân hàng, là gây l m l c cho ng i đ c.

S dĩ ph i nh c l i thói quen đã thành bình th ng c a xã h i M vì h i ch ng Obamê khi n có ng i hi u sai và vi t b y mà cho r ng Wall Street và Main Street là bi u tu ng c a t b n M .

đ c h đã có m c lũy ti n cao h n, t c là tr c thu c a nh ng ng i có ti n theo t l n ng h n. Ngày nay, trong t ng s ch ng 140 tri u ng i tr thu , thành ph n có l i t c trên 250.000 kho ng b n tri u và tr 60% t ng s thu v thu khoá cho ngân sách. Vài ph n trăm dân s đã tr 60% ti n thu cho nhà n c mà coi b ch a đ ! Nh ng s th t t i thi u y đã không đ c ai nh c t i và đa s c c tin r ng ng i giàu ph i cáng đáng gánh n ng xã h i nhi u h n và tăng thu c a h là đi u h p lý.

Thành ph n t i i này bèn suy lu n cũng r t h p lý: D i gì đi c y và lãnh r i ro phá s n trong lúc b t tr c này? Mà n u có thoát năm nay thì qua năm t i s l i tr thu n ng h n! Vì v y, m i ng i đ u co tay l i, rút ti n kh i th tr ng đ th thân và ch ngày b g t đ u vì l có tốc nhi u h n ng i khác.

Con gà đ tr ng vàng v a u ng thu c ng a thai - và t t nhiên không đ c b o hi m y t đài th nh nhi u thành ph n c tri khác! T b n đang giã t th tr ng đ nh ng đ t ch i cho nh ng ng i hào hi p, theo đi u sáo vi vu c a c u bé quàng khăn đ .